

Abstrakt

Tato práce se zabývá využitím opatření jistoty na náklady řízení v mezinárodní arbitráži, a hledá proto odpovědi na dvě základní otázky. Nejprve se práce zaměří na pravomoc rozhodců zkoumaný instrument v mezinárodní arbitráži nařídít a na vývoj, zdroje a limity takové pravomoci. Následně práce zkoumá okolnosti, za kterých je výkon této nařizovací pravomoci vůči žalobci důvodný. K nalezení odpovědí práce srovnává a interpretuje úpravu rozhodčího práva a procesních pravidel, která jsou pro tuto problematiku významná, nabízí jiný úhel pohledu či jinak diverzifikují možné závěry. Práce také čerpá z výkladu těchto norem rozhodčími tribunály a z postojů mezinárodního společenství. Z provedené analýzy pak vyplývá, že v mezinárodní arbitráži panuje většinová shoda na tom, že rozhodci zpravidla disponují pravomocí nařídít jistotu na náklady řízení či že případně takové zmocnění mohou dovodit interpretací. Na druhou stranu však výzkum této práce také ukazuje, že mezinárodní společenství dosud není jednotné v tom, za jakých okolností by rozhodci měli předmětné opatření skutečně nařídít. Obecně přijímaným je tak pouze široce definované kritérium, podle kterého je nařízení jistoty na náklady řízení důvodné tam, kde na žalovaném nelze spravedlivě požadovat, aby se v mezinárodní arbitráži bránil proti němu vzneseným nárokům bez ochrany poskytnuté tímto opatřením, protože je zde velmi vysoká pravděpodobnost, že žalobce náklady rozhodčího řízení žalovanému nenahradí (rovnající se takřka nemožnosti). Okolnosti, které k takovému závěru mohou vést, se vztahují k finanční situaci žalobce, financování rozhodčího řízení prostředky třetí strany, nedostatku dostupného majetku či *male fides* úmyslu žalobce. Neexistuje však žádný harmonizovaný, či dokonce unifikovaný test, díky kterému by bylo možné bezpečně posoudit nařízení jistoty na náklady řízení jako důvodné nebo nedůvodné. V rozhodčí praxi se tak lze setkat s protichůdnými stanovisky a různými názorovými proudy. V zájmu předvídatelnosti a konzistence práva a vzhledem k tomu, že jistota na náklady řízení je významné opatření se závažnými důsledky, dosažení shody na určitých minimálních kritériích by bylo výhodné pro všechny členy mezinárodního společenství.